

II. Nuværende ordning.

Der findes ikke nogen lov for Grønland om lands- og byplanlægning, og ej heller nogen bygningslov.

I bekendtgørelse af 21. marts 1953, som ændret ved bekendtgørelse af 16. september 1963 om bebyggelse i vestgrønlandske byer, bestemmes, at bebyggelse af eller benyttelse af arealer i de vestgrønlandske byer og enkelte bygder kun kan ske med tilladelse af et lokalt udvalg, det såkaldte bebyggelsesudvalg. Bekendtgørelsen søger sin hjemmel i administrativ praksis fra før grundloven af 1953. Forud for bekendtgørelsen var det praksis, at tilladelse til bebyggelse og arealudnyttelse blev givet af kommunalbestyrelserne.

I følge bekendtgørelsen har udvalgene til opgave at tage stilling til spørgsmål vedrørende udbygning af vedkommende by eller udsted og herved tage hensyn til den indbyrdes placering af nybygninger m. v. og disses placering i forhold til bestående bygninger og anlæg. Endvidere skal udvalgene tage hensyn til, at der sikres en hensigtsmæssig ordning af byens udvikling, herunder at der forbeholdes såvel private som offentlige bygninger m. v. tilstrækkelige tilliggende områder med henblik på muligheden for fremtidige udvidelser. Endelig bestemmes det, at efterhånden som stadfæstede byplaner eller offentliggjorte udkast til byplaner for de enkelte steder foreligger, skal disse respekteres af udvalgene.

Udvalgene har derimod ikke haft beføjelse som bygningsmyndighed i den forstand, som det kendes fra den danske bygningslovgivning, til løbende at varetage tekniske, sundhedsmæssige og ordensmæssige hensyn.

Der er ikke i bekendtgørelsen af 21. marts 1953 bestemmelser om udfærdigelse eller stadfæstelse af byplaner, og der er derfor behov for nærmere regler herom. Tilvejebringelse af planer til den fysiske udvikling af de grønlandske byer har imidlertid længe henhørt under Grønlands tekniske Organisations (GTO) arbejdsopgaver. Disse planer er af GTO udarbejdet i samarbejde med de respektive kommunalbestyrelser og Ministeriet for Grønland, og er derefter blevet godkendt af kommunalbestyrelsen. I dag har et flertal af de grønlandske byer en godkendt dispositionsplan.

Hvad angår landsplanlægning gælder på samme måde som for byplanlægningens vedkommende, at selv om denne opgave ved en række lejligheder er taget op til overvejelse og også i flere tilfælde har ført til praktiske resultater, så har der ikke været nogen forpligtelse til at iværksætte en sådan planlægning, og der har ikke været forskrifter om,

hvordan de grønlandske myndigheder skulle medvirke.

Med hensyn til de byggetekniske forskrifter har det hidtil været praksis, at GTO i det omfang, der var offentlige midler i byggeriet, førte kontrol med, at byggeriet foregik under iagttagelse af de fornødne tekniske og sikkerhedsmæssige foranstaltninger.

GTO har under udøvelsen af sin tilsynsvirk-somhed og ved typehusbyggeriet taget udgangspunkt i de i det danske bygningsreglement fastsatte forskrifter, men har dog, i det omfang lokale forhold talte herfor, anvendt reglementet i til-lempt form. Det samme gælder, hvor det offentlige har ydet boligstøtte.

I det omfang det har været muligt, har GTO desuden henstillet, at private bygherrer og private rådgivende firmaer har fulgt bygningsreglementets forskrifter, men man har ingen mulighed haft for at gribe ind, dersom en sådan henstilling ikke blev fulgt.

Udover at det danske bygningsreglement i vidt omfang har været anvendt i praksis, findes der også særlige grønlandske forskrifter af bygnings-teknisk karakter.

Bekendtgørelse af 29. oktober 1962 om byg-ningsafstande i Grønland fastsætter således regler for brandafstande mellem bygninger i byer og på udsteder og bopladser. Endvidere fastsættes der i bekendtgørelsen særlige bygningsafstande for bygninger og anlæg af eksplosions- eller brandfarlig karakter, for bygninger der medfører røg-, støj- eller lugtgener samt for fredede bygninger og arealer og bygninger, hvor landskabelig virkning er tilstræbt.

I lov nr. 225 af 19. maj 1971 om arbejderbeskyt-telse i Grønland er der endvidere visse bestem-melser om indretning af bygninger og bedrifts-anlæg m. m.

Det fremgår af bebyggelsesbekendtgørelsen af 1953, at bebyggelsesudvalgenes kompetence er begrænset til byer og større udsteder.

Der er ikke fastsat regler om tildelingen af jord uden for bebyggelsesbekendtgørelsens område, men det er fast antaget, at det offentlige kan betinge ibrugtagen af et grundstykke af en tilladelse.

III. Lovforlagets hovedindhold.

Lovforlaget opretholder den hidtidige rettil-stand, hvorefter der kræves tilladelse til at tage arealer i brug. Herudover tilsigter lovforlaget at tilvejebringe lovhjemmel for landsplanlægning og byplanlægning samt til at udfærdige forskrifter for bygningers opførelse og konstruktion. Man har end-